

Чотирнадцяте липня

П'єр-Жан Беранже

Той спомин бранцеві — як воля пожадана,
Я був іще малий, коли зачувся крик:
"Гей, на Бастілію! До зброї, громадяни!"
І все пішло туди — купець і ремісник.
Як зблідла дівчина і як жахнулась мати,
Зачувши рев гармат і барабанний гнів.
Та переміг народ. Бастілію узято,-
І весь у сонці день святочний заяснів,
У сонці заяснів..

Всі обіймалися — убогий і багатий,-
Жіноцтво славило і вояків, і бій,
Вертали в синьому герої дня солдати
У бурі оплесків і в юрмі гомінкій.
Втонув тоді король у глибині неслави
І всюди Лафайєт хвалою заряснів,
І волю я відчув, і крила я розправив,-
І весь у сонці день святочний заяснів,
У сонці заяснів.

На другий день мене дідок один учений
Повів на згарище, до замкових руїн.
"Мій сину,— мовив він,— тут деспотизм шалений
Душив народ — раба серед понурих стін.
І, прагнучи людське донищити коріння,
Він стільки, стільки нір для в'язнів поробив,
Що з першим натиском запалася твердиня,-
І весь у сонці день святочний заяснів,
У сонці заяснів.

Свобода, друже мій, то давня бунтівниця.
І от, озброївшись прапрадідним мечем,
Прийшла затерти слід тиранської в'язниці,
І Рівність з янгольським з'явилася лицем.
А з ними розлилось небесних бур свавілля
То голос Мірабо безчесний двір громив,
Він гасло нам подав: "Іще одну Бастілью!"

І як у сонці день святочний заяснів,
У сонці заяснів.

Що ми посіємо, пожнуть усі народи,
Ми дебатуюмо — і нишкнуть королі,
А їх вінці тремтять, і про дари свободи
Піддані шепчуться по всій уже землі.
Таблиці людських прав нову добу прискорять,
Всю землю обійдуть грозою буйних злив,
А з цих руїн господь новітній світ утворить..."
Ах, як у сонці день святочний заяснів,
У сонці заяснів!

Я не забув дідка і ту пророчу мову,
Дарма, що сорок літ по тому перейшло,
І за решоткою мені згадалось знову
Те чотирнадцяте, те дороге число.
Свободо! Голос мій не зможуть подолати,
Тобі веде хвалу мій непокірний спів.
Зоря всміхнулася, позолотила грати,-
І весь у сонці день святочний заяснів,
У сонці заяснів!